

Sõõrike farmi detailplaneering

Keskkonnamõju strateegilise hindamise
programm

AVALIKUSTAMISELE

Töö nr 22004360

Tartu 2022-2023

Krista Lahtvee

Juhtekspert (KMH litsents KMH0158)

HENDRIKSON & KO

Raekoja plats 8
51004 Tartu
tel +372 740 9800

Maakri 29
10145 Tallinn
tel +372 617 7690

Hendrikson & Ko
www.hendrikson.ee
hendrikson@hendrikson.ee

SISUKORD

SISUKORD	3
SISSEJUHATUS	5
1. KSH EESMÄRK JA ULATUS	7
2. KAVANDATAVA TEGEVUSE NING SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE KIRJELDUS	9
3. SEOSD ASJAKOHASTE ARENGU- JA PLANEERINGUDOKUMENTIDEGA	10
3.1. Pärnu maakonnaplaneering	10
3.2. Pärnumaa arengustrateegia 2035+	11
3.3. Vändra valla üldplaneering	11
3.4. Põhja-Pärnumaa valla üldplaneering (koostamisel)	13
4. EELDATAVALT MÕJUTATAVA KESKKONNA ÜLEVAADE	14
4.1. Asustus ja maakasutus	14
4.2. Geoloogia ja hüdrogeoloogia	14
4.3. Põhja- ja pinnavesi	14
4.4. Taimestik ja loomastik	16
4.5. Ettevõtte ohtlikkus	16
4.6. Muud keskkonnatingimused	16
5. STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI ELLUVIIMISEGA EELDATAVALT KAASNEV KESKKONNAMÕJU	18
6. KSH KÄIGUS KASUTATAV HINDAMISMETOODIKA	21
7. DP JA KSH PROTSESSI KAASATUD OSAPOOLED	23
8. KSH EELDATAV AJAKAVA	25
9. KSH PROGRAMMI JA STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI KOOSTAJATE ANDMED	27
10. PLANEERINGU JA KSH-GA SEOTUD ISIKUTE JA ASUTUSTE ETTEPANEKUD	28
LISAD	37
Lisa 1. DP ja KSH algatamisotsus	37
Lisa 2. DP ja KSH algatamisest teavitamine	37
Lisa 3. DP eskiislahendus seisuga 29.11.2022	37
Lisa 4. KSH juhteksperdi vastavus seaduses toodud sätetele	37
Lisa 5. Ametite esitatud seisukohad DP ja KSH algatamisele	37
Lisa 6. KSH programmile esitatud ettepanekud	37

SISSEJUHATUS

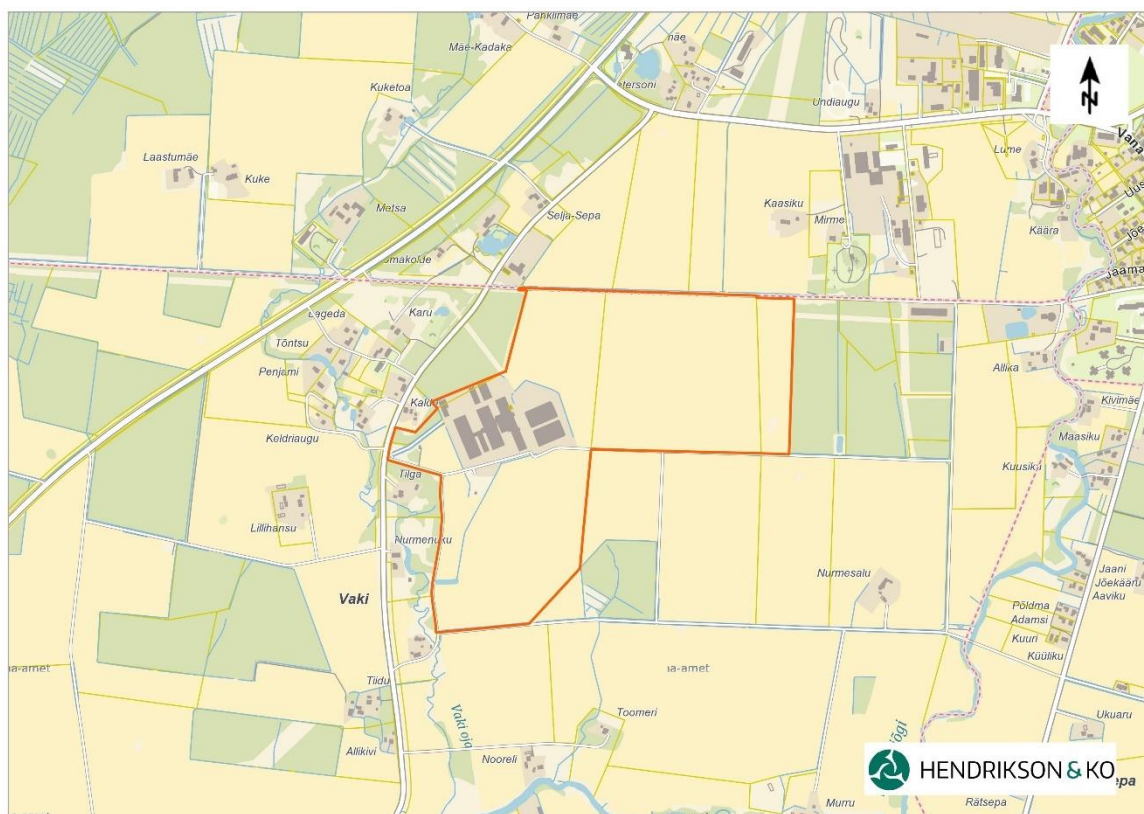
Käesolev aruanne sisaldab Sõõrike farmi detailplaneeringu *planeerimisseaduse* kohaseid lähteseisukohti ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (*edaspidi KSH*) programmi.

Detailplaneering (*edaspidi DP*) ja KSH algatati Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 15.06.2022 otsusega nr 22. Planeeringu koostamisest huvitatud isikuks on Vändra AS, mis on üks Agrone OÜ gruppi kuuluvatest põllumajandusettevõtetest¹.

Planeeringu koostamise eesmärgiks on olemasoleva Sõõrike farmikompleksi kaasajastamine ja laiendamine ning biogaasi tootmise kavandamine, kinnistute jagamine, kinnistute maakasutuse sihtotstarbe ja ehitusõiguste määramine. Planeeringuala kogupindala on ca 72 ha (vt Joonis 1).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lg 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju strateegiline hindamine algatada, kui strateegiline planeerimisdokumendiga kavandatakse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust. KeHJS § 6 lg 1 p 35 kohaselt on olulise keskkonnamõjuga tegevus § 6 lg punktides 1-34 nimetatud tegevuse või käitise muutmine või ehitise laiendamine, kui tegevuse või käitise laiendamine vastab käesolevas lõikes sätestatud võimalikele künnistele. KeHJS § 6 lg 1 p 27 kohaselt on olulise keskkonnamõjuga tegevus niisuguse veisefarmi püstitamine, kus saab kasvatada rohkem kui 600 piimalehma, 800 ammalehma või 1200 noorveist (üle 8 kuu vanused lehmullikad ja pullid). AS Vändra kavandab vastavalt algatamisotsusele olemasoleva Sõõrikese farmi laudakompleksi kõrvale laiendust ca 3000-le piimalehmale, ca 1000 kinnislehmale ja ca 1600-le alla 6 kuu vanusele loomale. Seega on tegemist olulise keskkonnamõjuga tegevusega ning detailplaneeringuga koos tuleb läbi viia KSH menetlus vastavalt KeHJS nõuetele. Lisaks on laudakompleksi juurde kavandatud biogaasijaam.

¹ Detailplaneeringu algatamisettepaneku tegi Põhja-Pärnumaa vallavalitsusele Vändra AS

Joonis 1. Detailplaneeringu ala Vaki külas (*Allikas: Maa-amet 2022*)

DP ala moodustavad:

- osaliselt Sõõrike farmi kinnistu (KÜ 93002:002:0046, 100% maatulundusmaa sihtotstarbega), kus asub praegune farm;
- osaliselt Pärna-Raudtee (KÜ 93002:002:0083, 100% maatulundusmaa);
- Jänese (KÜ 93002:002:0172, 100% maatulundusmaa), kus asuvad osaliselt farmihooned;
- Sõõrikemetsa (KÜ 93002:002:0267, 100% maatulundusmaa), kus asub juurdepääsutee ja metsamaa;
- osaliselt Murru (KÜ 93002:002:0241, 100% maatulundusmaa).

Tootmishooned, mis asuvad külates asustuse läheduses peavad oma mahult ja välisilmelt sobima olemasolevasse keskkonda ning tootmisest tulenev negatiivne mõju (müra, heitgaasid jms) ei ületaks kehtivaid normatiive. Tootmismaade laiendamine planeeritakse kohtadesse, kus tootmismaade vahetus läheduses asustus puudub ning tootmiseks vajalikud transpordivõod ei kulge läbi küla. Tootmishoonete laiendamisel tuleb arvestada mõjuga ümbritsevale keskkonnale (tootmisest tulenev saaste ja müra, liikluse kasv ja heitgaasid, visuaalsed mõjutused).

Planeeritav kompleksi laiendus kavandatakse katastriüksustele selliselt, et katastriüksuse esimese sihtotstarbe järgi määratud ala krundil moodustab pindaliselt vähemalt 60% üldplaneeringus toodud juhtfunktsioonist. Väärtusliku põllumaa osale kavandatakse põllumajanduslik tootmine, mis moodustab olemasoleva kompleksiga ühtse terviku. Väärtuslikku põllumaad ei tükeldata rohketeks väikesteks osadeks, vaid säilivad põllumajandusmaa massiivid ning kompleksi laiendus kavandatakse võimalikult lähedale väärtusliku põllumajandusmaaga piirnevale teeale.

1. KSH EESMÄRK JA ULATUS

Tulenevalt *keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* (edaspidi KeHJS) § 31¹ on KSH eesmärk:

- arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel;
- tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse;
- edendada säästvat arengut.

Vastavalt KeHJS § 32 on keskkonnamõju strateegiline hindamine avalikkuse ja asjaomaste asutuste osalusel strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju tuvastamiseks, alternatiivsete võimaluste väljaselgitamiseks ning ebasoodsat mõju leevendavate meetmete leidmiseks korraldatav hindamine, mille tulemusi võetakse arvesse strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel ja mille kohta koostatakse nõuetekohane aruanne.

KeHJS § 33 lg 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju strateegiline hindamine algtada, kui strateegiline planeerimisdokument koostatakse põllumajanduse valdkonnas ja selle alusel kavandatakse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust. KeHJS § 6 lg 1 p 27 kohaselt on olulise keskkonnamõjuga tegevus niisuguse veisefarmi püstitamine, kus saab kasvatada rohkem kui 600 piimalehma, 800 ammalehma või 1200 noorveist (üle 8 kuu vanused lehmullikad ja pullid).

KeHJS § 33 lg 2¹ kohaselt korraldatakse *planeerimisseaduse* (edaspidi PlanS) mõistes planeeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist PlanS sätestatud korras.

DP on üldplaneeringu (*edaspidi ÜP*) kohane ja teostatakse KSH, seega viiakse menetlus läbi ÜP menetlusena, kuid koostöö ja kaasamine toimub DP koostamisele ettenähtud nõuete alusel vastavalt PlanS § 124 lõigetele 7 ja 9.

KeHJS § 36 lg 2 toob välja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ülesanded:

- määrab keskkonnamõju strateegilise hindamise ulatuse, lähtudes strateegilise planeerimisdokumendi iseloomust ja sisust;
- sisaldab eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldust;
- sisaldab strateegilise planeerimisdokumendi seoseid muude strateegiliste planeerimisdokumentidega;
- selgitab strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnevat olulist keskkonnamõju, sealhulgas mõju inimese tervisele, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkust ja võimalikku mõju Natura 2000 võrgustiku alale;
- kirjeldab keskkonnamõju strateegilisel hindamisel kasutatavat hindamismetoodikat;
- nimetab isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu;

- sisaldab keskkonnamõju strateegilise hindamise ja selle tulemuste avalikustamise ajakava, mis tuleneb strateegilise planeerimisdokumendi koostamise ajakavast;
- sisaldab andmeid strateegilise planeerimisdokumendi koostaja kohta ning programmi koostanud juhteksperdi nime, sealhulgas juhteksperdi KeHJS § 34 lg 4 p 6 kohast allkirjastatud kinnitust, ja eksperdirühma koosseisu, nimetades, milliseid valdkondi ja millist mõju hakkab iga eksperdirühma kuuluv isik hindama;
- kirjeldab KeHJS § 36¹ kohaseid asjaomaste asutuste või PlanS § 127 lg 1 ja lg 2 nimetatud isikute ja asutuste esitatud seisukohti.

Võttes arvesse kavandava tegevuse iseloomu ning ümbruskonna keskkonnatingimusi, määratleti keskkonnamõju strateegilise hindamise ulatus KSH programmis alljärgnevalt:

- detailplaneeringu ala kui piirkond, kus kavandatava maakasutuse muutuse mõju otseselt avaldub;
- detailplaneeringu kontaktvöönd, millele planeeringuga kavandatav tegevus mõju avaldab;
- arvestatakse ka teiste lähipiirkonnas kavandatavate arendustega/tegevustega ning võimalike koosmõjude avaldumisega².

Erinevate KSH-s käsitletavate keskkonnamõjude osas on ruumiline ulatus, kus avalduv mõju võib olla oluline, erinev.

Detailsemalt on mõju hindamise eesmärki ja ulatust täpsustatud peatükkides 5 ja 6 koos eeldatavate mõjude kirjelduse ja hindamismetoodikaga.

² Vastav analüüs on käesoleva KSH käigus võimalik selles mahus, mil määral teave teiste arenduste kohta eksisteerib ja on kättesaadav. Käesoleva KSH käigus ei saa lahendada ega suunata tegevusi, mis käesoleva DP käsituselast väljuvad.

2. KAVANDATAVA TEGEVUSE NING SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE KIRJELDUS

Planeeringu koostamise eesmärgiks on laiendada olemasolevat Sõõrikese farmi laudakompleksi.

Eskiislahendusega on planeeritud laiendatavasse kompleksi 3000 piimalehma kohta, 1542 erivajadusega lehma kohta ja 550 vasikakohta. Olemasolev laudakompleks renoveeritakse ning rajatakse ca 1700 noorlooma kohta. Reaalne maksimaalselt võimalik loomakohtade arv selgub detailplaneeringu ja KSH käigus. Lisaks on laudakompleksi juurde kavandatud biogaasijaam.

Eskiisiga on kavandatud 8 uut vedelsõnniku ringhoidlat. Lisaks on ette nähtud rajatava puurkaevu võimalik asukoht.

Hoonete ja rajatiste täpne paigutus planeeritaval maa-alal selgub detailplaneeringu koostamise käigus (vt eskiis Lisas 3).

Reaalsed alternatiivsed võimalused

KSH aruande etapis hinnatakse kavandatavat tegevust ja selle reaalseid tehnilisi või planeeringu ala sees paiknevaid asukoha alternatiive võrdluses 0-alternatiiviga (kavandatavat tegevust ei realiseerita). 0-alternatiiviks on detailplaneeringuga kavandatu elluviimisest loobumine.

Juhul, kui detailplaneeringu või projekteerimise käigus erinevaid tehnilisi või asukoha alternatiive lahendusi välja ei töötata ega kaaluta, ei ole KSH raames neid võimalik ning mõistlik kunstlikult juurde tekitada.

Alternatiivide väljatöötamisel arvestati DP ja KSH algatamisotsust, olemasolevaid projekteerimismääruse, õigusakte ning piirkonna keskkonna- ja sotsiaalmajanduslikke tingimusi. Erinevate alternatiividena käsitletakse KSH-s järgmisi variante:

- olemasoleva olukorra jätkumine ilma arendaja soovitud tegevuseta (**0-alternatiiv**);
- Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu poolt 15.06.2022 otsusega nr 22 algatatud detailplaneeringu kehtestamine ja elluviimine (**Alternatiiv 1**).

3. SEOSSED ASJAKOHASTE ARENGU- JA PLANEERINGUDOKUMENTIDEGA

3.1. PÄRNU MAAKONNAPLANEERING

Pärnu maakonna planeering³ määratleb maakonna ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused ajaraamis 2030+ ning see on loogiliseks jätkuks varasemale maakonnaplaneeringule ja seda täpsustavatele teemaplaneeringutele.

Maakonnaplaneeringuga on DP alal väärtuslik põllumajandusmaa. DP ala ei jää rohevõrgustiku alale.

Maaliste piirkondade arendamiseks on maakonnaplaneeringus ette nähtud järgmised tingimused:

- maaliste piirkondade arendamise eeldused ja võimalused täpsustada üldplaneeringuga;
- eelistada uute arendustegevuste koondamine olemasolevatesse keskustesse, tagamaks sellega juba toimivate keskuste jätkusuutlikkust ja täiendavat arengut, sh teenuste ja töökohtade olemasolu;
- uue hoonestuse kavandamisel järgida väljakujunenud asustus- ja hoonestusstruktuuri;
- säilitada olemasolevat looduskeskkonda, väärtuslikke maastikke ja väärtuslikke põllumajandusmaid;
- planeeringute koostamisel rakendada hajaasustusele tüüpilisi lahendusi. Selleks võib üldplaneeringutes määrata hoonestatavate kruntide suuruse, hoonegruppidesse kavandatavate hoonete lubatud maksimaalne arvu, hoonegruppide lubatud vahekaugused, mahud jne.

Üldised soovitusel väärtuslike põllumajandusmaade säilitamiseks:

- hoida kasutuses põllumajandusmaana või avatud maastikuna;
- säilitada ja hoida korras maaparandussüsteemid ja nende eesvoolud avatud;
- mõjuvatel põhjustel ja täiendava kaalutlemise tulemusena on väärtuslikku põllumajandusmaad võimalik kasutada ettevõtluse arendamiseks (ümbertöötlemine ja väärindamine).

Maakonnaplaneering toob välja, et kaalutusotsusena on võimalik väärtuslikku põllumajandusmaad kasutada ettevõtluse arendamiseks. Seega kavandatav tegevus on Pärnu maakonnaplaneeringuga vastavuses.

³ Riigihalduse minister kehtestas [29.03.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/74](#) maakonnaplaneeringu Pärnu maakonnas Häädemeste vallas, Kihnu vallas, Põhja-Pärnumaa vallas, Pärnu linnas, Saarde vallas, Tori vallas ja osaliselt Lääneranna vallas. Lääneranna valla osa (Lihula ja Hanila vallad), mis paiknes enne 2017. aasta haldusreformi Lääne maakonna haldusterritooriumil, kehtestati 22.03.2018 Lääne maakonnaplaneeringu koosseisus.

3.2. PÄRNUMAA ARENGUSTRATEEGIA 2035+

Pärnu maakonna arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“⁴ on varasema strateegia „Pärnumaa 2030+“ ülevaatamise protsessi tulemusel valminud täiustatud, uue tegevuskavaga ning pikema ajahorisondi kohta koostatud strateegia. Visioon aastaks 2035+ on: Pärnumaa on Euroopa ühes dunaamilisemas piirkonnas – Läänemere ruumis - paiknev tuntud ja hinnatud regioon, mille edu põhineb haritud, ettevõtlikel, tervist ja elukvaliteeti väärtustavatel elanikel.

Maakonna konkurentsivõimet ning edukust suurendavaks ühe läbimurdesuunana on arengustrateegias käsitletud teadmispõhist majandust. Visiooni kohaselt on aastaks 2023⁵ Pärnumaal välja kujunenud koostöövõimeline ja mitmekülgne ettevõtluskeskkond, kus panustatakse piirkonnaspetsiifiliste kompetentsivaldkondade ja neile tugineva kõrgema lisandväärtusega ettevõtluse arendamisele ja toetamisele. Oskuslikult ja sidustatult on ära kasutatud kohalikud bioressursid, toimub nende väärindamine ja kestlik majandamine.

Kavandatav tegevus vastab Pärnumaa arengustrateegiale.

3.3. VÄNDRA VALLA ÜLDPLANEERING

DP ala asub endise Vändra valla üldplaneeringuga⁶ hõlmataval territooriumil. Kehtivas Vändra valla Vändra piirkonna üldplaneeringus on toodud kasutamis- ja ehitustingimused maakasutuse juhtfunktsioonide kaupa nii olemasolevatel kui planeeritavatel aladel.

Sõõrike farmi katastriüksusele (KÜ 93002:002:0046) on olemasoleva laudakompleksi ulatuses määratud tootmismaa juhtotstarve, ülejäänud osas väärtuslik põllumaa. Jänese katastriüksus (KÜ 93002:002:0172) on samuti määratud tootmismaa juhtotstarbega. Sõõrike farm ei ole üldplaneeringuga määratletud nimekirjas, kus on välja toodud tootmiskompleksid, kus tootmistegevus ei jätku. Pärna-Raudtee (93002:002:0083) ja Murru (KÜ 93002:002:0241) katastriüksus on määratud väärtusliku põllumaana.

Vastavalt tootmismaa kasutamise- ja ehitustingimustele on tootmismaade arendamist võimalik tagada olemasolevate alade ja nende osalise laiendamise baasil. Tootmise suunamisel lähtutakse asustuse paiknemisest.

Üldplaneeringus on tootmisest lähtuvate negatiivsete mõjude vähendamise tagamiseks täpsustatud tootmismaa kasutamise- ja ehitustingimused ning põhimõtted detailplaneeringu koostamiseks, kus on öeldud, et tootmishoonete laiendamisel ning taaskasutusele võtmisel peab arvestama, et planeeritav ettevõtte mahutuks tootmisalale koos selle tegevusega kaasnevate mõjudega. Tähelepanu tuleb pöörata, et ümbritsevatele kinnistutele ei tohi ulatuda toomissetevõtte poolt tekitatud piirangud, mis võiksid piirata kinnistute kasutamist, ilma mõjutatavate kinnistuomanike nõusolekuta.

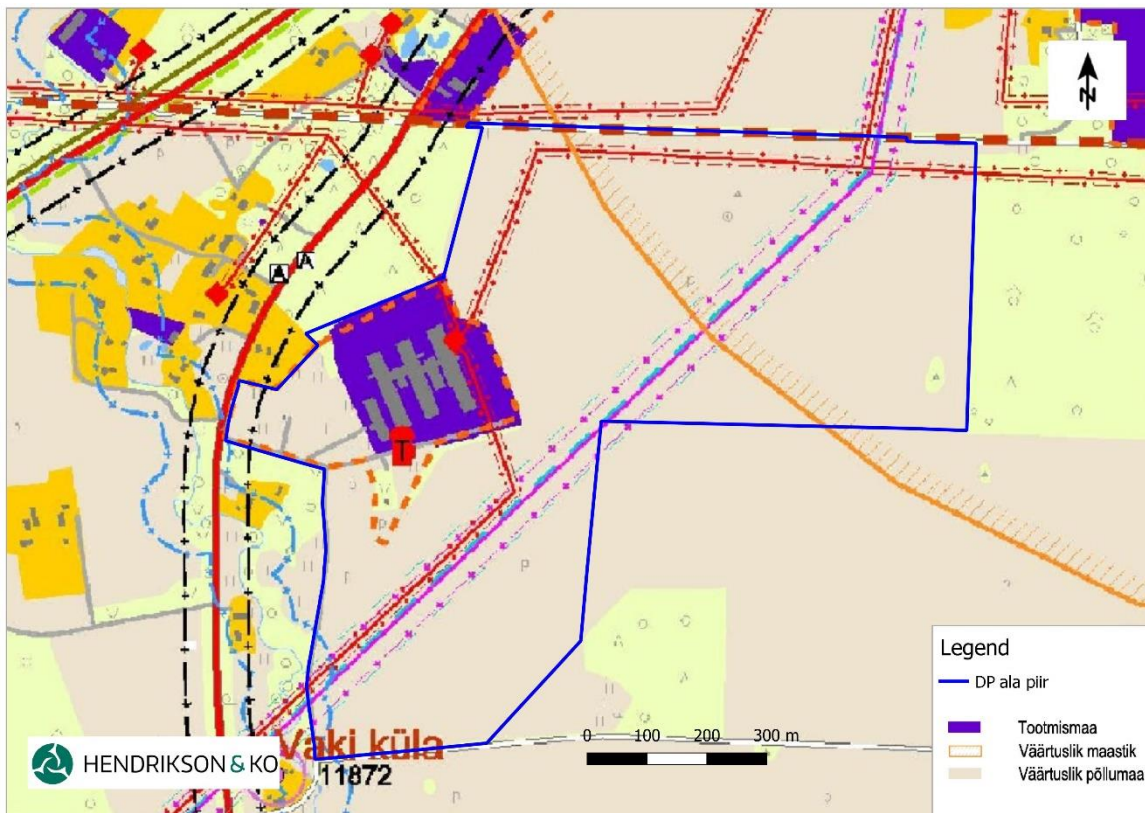
Samuti tuleb kaaluda enne ehitus- või kasutusloa väljastamist keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust ja vajadusel viia läbi keskkonnamõju hindamine. Tootmishooned, mis asuvad külades asustuse läheduses peavad oma mahult ja välisilmele sobima olemasolevasse keskkonda ning tootmisest tulenev negatiivne mõju (müra, heitgaasid jms) ei ületaks kehtivaid normatiive. Tootmismaade laiendamine

⁴ <http://pol.parnumaa.ee/content/editor/files/P%C3%A4rnumaa%20arengustrateegia%2001.01.2019.pdf> Kõik Pärnumaa seitse kohaliku omavalitsuse volikogu on määrusega arengustrateegia "Pärnumaa 2035+" heaks kiitnud.

⁵ Arengustrateegias on tegevuskavad koostatud lühema ajaperspektiiviga kui dokumendi üldine ajaraam. Ettevõtluse puhul on vaadeldud ajavahemikku kuni aastani 2023.

⁶ Kehtestatud Vändra Vallavolikogu 21. september 2010 määrusega nr 30

planeeritakse kohtadesse, kus tootmismaade vahetus läheduses asustus puudub ning tootmiseks vajalikud transpordivood ei kulge läbi küla. Tootmishoonete laiendamisel tuleb arvestada mõjuga ümbritsevale keskkonnale (tootmisest tulenev saaste ja müra, liikluse kasv ja heitgaasid, visuaalsed mõjutused).

Joonis 2. Üldplaneeringu põhikaart (täiendatud 13.02.2018) DP ala lähistel.

Üldplaneeringu kohaselt kuuluvad üldjuhul väärtuslikud põllumaad säilitamisele ning on mõeldud sihtotstarbeliseks kasutamiseks. Väärtusliku põllumaa säilimise üheks meetmeks on, et põllumaa tuleb säilitada põllumajanduslikuks tootmiseks. Sõõrike farmi katastriüksus olemasoleva laudakompleksi ulatuses ja katastriüksuse lääneosa kuni 19247 Massu teeni on üldplaneeringus märgitud detailplaneeringu koostamise kohustusega alana. Muuhulgas on detailplaneeringu koostamise kohustus, kui planeeritakse üle 500 m² ehitusaluse pinnaga tootmis- või laohooneid.

Vastavalt üldplaneeringule peab detailplaneeringu koostamise kohustusega alal ja juhul detailplaneeringu koostamisel vähemalt 60% planeeritavast maa-alast saama üldplaneeringuga määratud juhtfunktsiooni (st. katastriüksuse esimese sihtotstarbe järgi määratud ala krundil peab pindalaliselt moodustama vähemalt 60% üldplaneeringus toodud juhtfunktsioonist). Sel juhul loetakse detailplaneering koostatuks vastavuses kehtestatud üldplaneeringuga.

Planeeritav kompleksi laiendus kavandatakse katastriüksustele selliselt, et katastriüksuse esimese sihtotstarbe järgi määratud ala krundil moodustab pindalaliselt vähemalt 60% üldplaneeringus toodud juhtfunktsioonist. Väärtusliku põllumaa osale kavandatakse põllumajanduslik tootmine, mis moodustab olemasoleva kompleksiga ühtse terviku. Väärtuslikku põllumaad ei tükeldata rohketeks väikesteks osadeks, vaid säilivad põllumajandusmaa massiivid ning kompleksi laiendus kavandatakse võimalikult lähedale väärtusliku põllumajandusmaaga piirnevale tee.

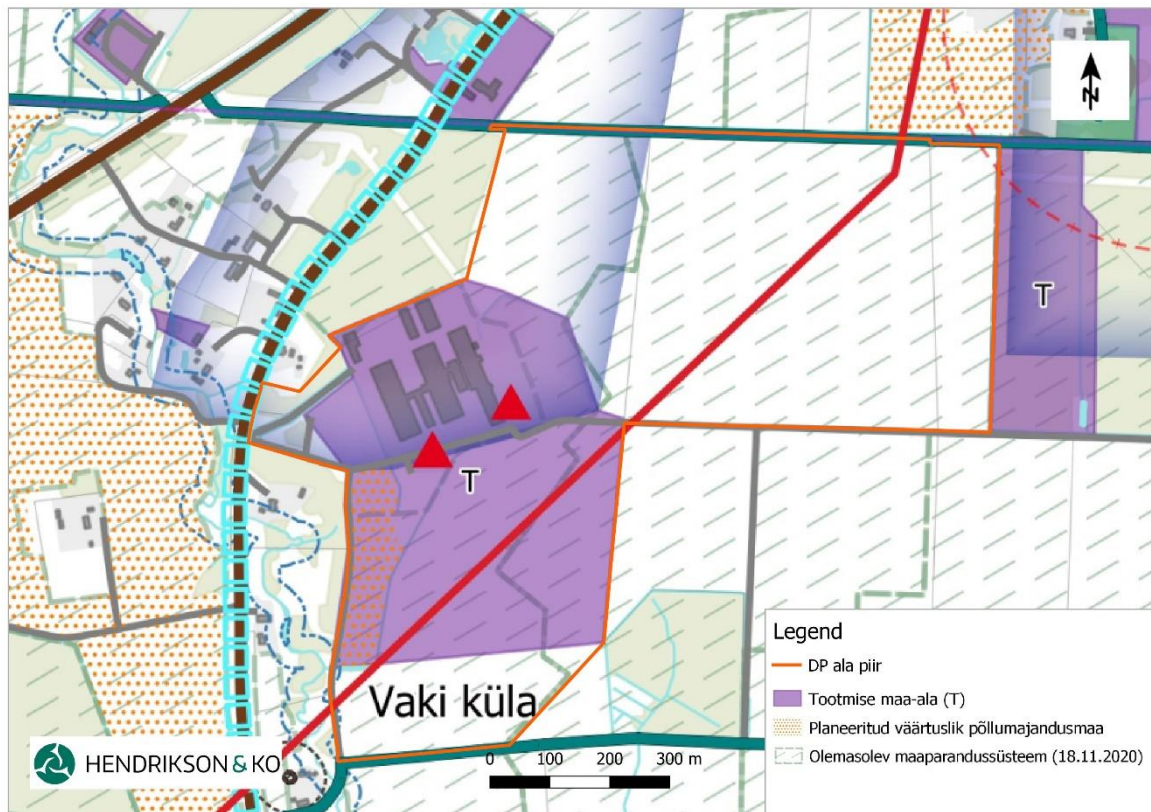
Kavandatav tegevus vastab kehtivale üldplaneeringule.

3.4. PÕHJA-PÄRNUMAA VALLA ÜLDPLANEERING (KOOSTAMISEL)

Vabariigi Valitsuse 12.01.2017 määruse nr 9 „Halinga valla, Tootsi valla, Vändra alevi ja Vändra valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine” muutmise” alusel moodustus 21.10.2017 Põhja-Pärnumaa vald.

Ühinemise järel moodustunud Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu üldiseks eesmärgiks on algatamisotsuses⁷ märgitud kogu valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine ning maa-aladele otstarbekaima ja jätkusuutliku kasutusviisi leidmine, võttes aluseks olemasolevate ja perspektiivsete ressursside parima kasutusviisi.

Seisuga oktoober 2022 on koostatava üldplaneeringu eelnõu ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu läbinud avaliku väljapaneku etapi.

Joonis 3. Koostamisel oleva üldplaneeringu idaosa põhijoonis (eelnõu seisuga 21.11.2021) DP ala lähistel.

Koostatava üldplaneeringu kohaselt on osaliselt laiendatud Sõõrike farmikompleksi tootmise maa-ala. Väärtusliku põllumajandusmaa ulatust on võrreldes kehtiva üldplaneeringuga DP alal vähendatud ning planeeritav väärtuslik põllumajandusmaa kattub planeeritud tootmise maa-alaga.

Kavandatav tegevus ei ole vastuolus koostatava üldplaneeringuga.

⁷ Algatatud Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 24.10.2018 otsusega nr 53

4. EELDATAVALT MÕJUTATAVA KESKKONNA ÜLEVAADE

4.1. ASUSTUS JA MAAKASUTUS

Planeeringualaga hõlmatud kinnistud asuvad Põhja-Pärnumaa vallas Vaki külas (vt Joonis 1). Planeeringuala suurus kokku on ca 72 ha.

Planeeringualal paikneb olemasolev Sõõrike farmikompleks ning haritavad põllumassiivid.

Juurdepääs farmikompleksile toimub praegu mööda Massu teed. DP lahendusega planeeritakse ligipääs ka Raudteetammi teelt (registrikood 9300114).

Lähimad elamud paiknevad planeeringuala vahetus läheduses lääneküljel Kaldu kinnistul (KÜ 93002:002:0266, 100% elamumaa), Tilga kinnistul (KÜ 93002:002:0170, 100% maatulundusmaa), Nurmenuku kinnistul (KÜ 93002:002:0231, 100% maatulundusmaa), Vaki koolimaja kinnistul (KÜ 93002:002:0230, 100% maatulundusmaa). DP alast kirde suunas on lähimad elamud Kaasiku (KÜ 93002:001:0152, 100% maatulundusmaa) ja Mirme (KÜ 93002:002:0205, 100% maatulundusmaa) kinnistutel. Ida suunas asub lähim elamu Nurmesalu kinnistul (KÜ 93002:002:0089, 100% maatulundusmaa).

Detailplaneeringuga tehakse ettepanek olemasolevate katastriüksuste ümberkruntimiseks ja sihtotstarbe muutmiseks.

4.2. GEOLOOGIA JA HÜDROGEOLOOGIA

Põhja-Pärnumaa vald paikneb valdavalt Lääne-Eesti madalikul, mis on Eesti tasandikualadel kujunenutest kõige suurem ja mitmekesisemate loodusoludega maastikurajoon. Põhja-Pärnumaa kuulub ala lõunaossa, mis on liustiku- ja mere ning sootekkeline. Aluspõhi koosneb Ordoviitsiumi-Siluri lubjakividest.

Pinnakatte paksus planeeringualal on õhuke, ca 1 m. DP alal moodustavad pinnakatte glatsiofluviaalsed ja jääjärvelised setted.

Planeeringuala on tasase reljeefiga (absoluutkõrgusega 31-35 m). Planeeringualal teadaolevalt jääkreostust ei esine.

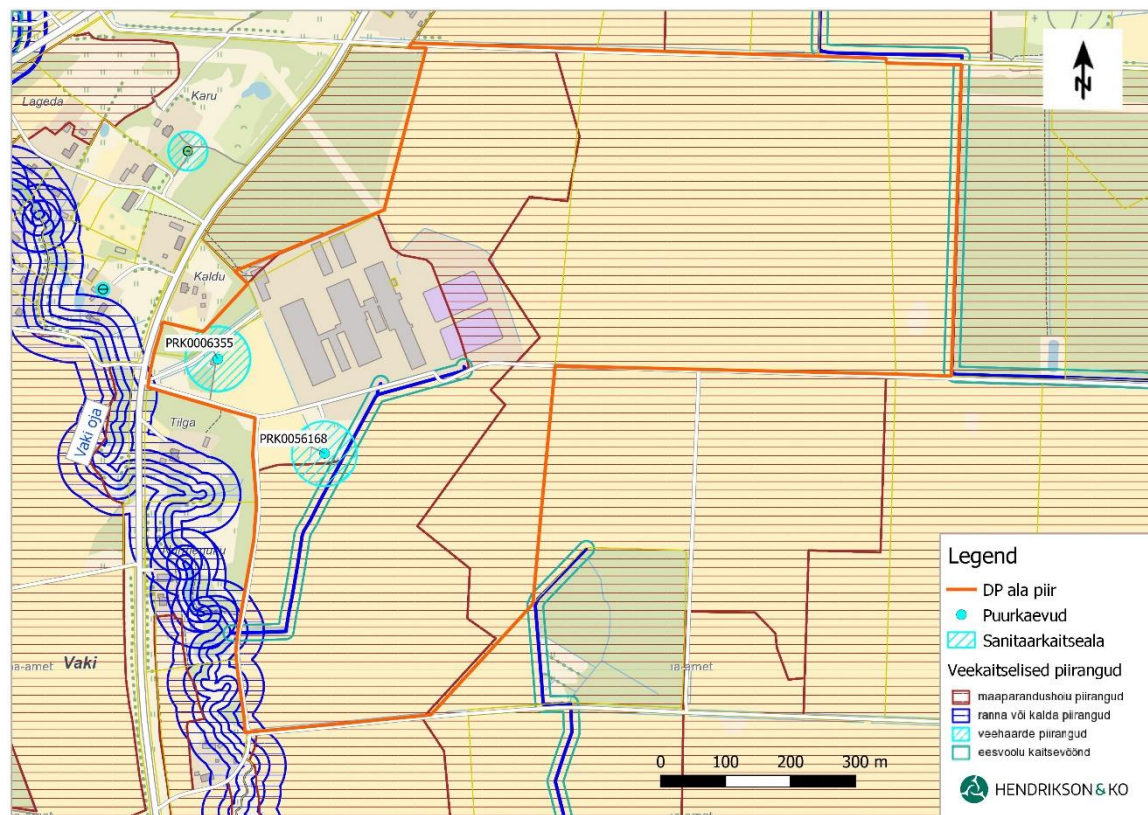
4.3. PÕHJA- JA PINNAVESI

Planeeringuala asub Lääne-Eesti vesikonna Pärnu alamvesikonnas ning jääb Vändra jõe (VEE1130700) valgalale. Vändra jõe lõigu Vändra_2 (lmsi ojust Massu jõeni) vooluveekogumi ökoloogiline ja koondseisund on Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava⁸ alusel hea.

Planeeritaval alal on PARNA maaparandussüsteem (6113130010030 ja 6113070030210), mille eesvoolude suublateks on Vaki oja (VEE1131300) ja Vändra jõgi (vt Joonis 4).

⁸ Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2022-2027. Kinnitatud Keskkonnaministeeriumi 07.10.2022 käskkirjaga nr 1-2/22/357 <https://envir.ee/media/7664/download>

DP ala lääneküljel kulgeb 14,7 km² valgalaga Vaki oja, mille veekaitsevöönd on 10 meetrit, ehituskeeluvöönd 25 meetrit ja piiranguvöönd 50 meetrit. Oja suubub Väandra jõkke planeeringualast ca 500 m kaugusel lõunas.

Joonis 4. Veekaitsepiirangud planeeritava ala piirkonnas (Allikas: Maa-amet 2022)

Detailplaneeringuala jääb keskmiselt kaitstud põhjaveega alale. Kavandatava tegevuse alal levivad kaks aluspõhja veekompleksi:

- **Siluri-Ordoviitsiumi (S-O) Pärnu põhjaveekogum** – S-O põhjaveekogum on piirkonna veevarustuse seisukohast tähtis veekogum. Vaki küla veekogumi veevaru ei ole tänase seisuga kinnitatud. Pärnu põhjaveekogumi koondseisund on hea.
- **Ordoviitsiumi-Kambriumi (O-Cm) põhjaveekogum Lääne-Eesti vesikonnas** – põhjaveekogum O-Cm levib kogu Pärnu maakonna alal, kuid paikneb sügaval. Vaki küla veekogumi veevaru ei ole tänase seisuga kinnitatud.

Planeeringualal paiknevad puurkaevud on toodud tabelis 1 ja Joonisel 4.

Tabel 1. Puurkaevud planeeringualal

Puurkaevud DP alal	PRK0006355	PRK0056168
Puurkaevu tüüp	Tarbepuurkaev olmevee saamiseks	Tarbepuurkaev olmevee saamiseks
Põhjavee-kogum	S-O Pärnu põhjaveekogum	S-O Pärnu põhjaveekogum
Koordinaadid	X:6500720 Y:557440	X:6500563 Y:557588

Ehitusaasta	1969	2017
Sügavus, m	120	150
Sanitaarkaitseala ulatus, m	30	50
Puurkaevu läbilõige (paksus, m)	Liivsavi rähaga – 3 m; lubjakivi – 4 m; dolomiit ja dolomiidistunud lubjakivi – 98 m; savikas lubjakivi – 15 m.	Moreen – 1,2 m; Lubja- ja dolokivi – 106,8 m; savikas lubjakivi – 42 m.

4.4. TAIMESTIK JA LOOMASTIK

DP alal ja selle vahetus läheduses kaitsealuseid liike ei elutse. Planeeringuala moodustab pea täies ulatuses intensiivselt haritav põllumaa ning ala on haljastamata.

Lähim Natura ala on Taarikõnnu-Kaisma linnuala ja Taarikõnnu loodusala ca 3,7 km kaugusel loodes.

Planeeringualal ja selle vahetus läheduses roheline võrgustiku alasid ja koridore ei paikne.

4.5. ETTEVÕTTE OHTLIKKUS

Biogaasi puhul on tegemist ohtliku kemikaaliga vastavalt majandus- ja taristuministri 02.02.2016 määruse nr 10⁹ lisa tabeli 2 „Ohtlikud kemikaalid“ punktile 18.

Planeeritavas biogaasi tootmiskompleksis ei kavandata tootmist ega toodangu ladustamist sellises mahus, et kinnistul hoitava biogaasi kogus saavutaks ohtliku ettevõtte künniskoguse (5 t). Kuna kavandatavates seadmetes jääb biogaasi kogus alla 5 t, siis ei ole rajatava tootmiskompleksi puhul tegemist ohtliku ettevõttega.

4.6. MUUD KESKKONNATINGIMUSED

Eesti pinnase radooniriski ja looduskiirguse atlases¹⁰ on esitatud Eesti pinnase Rn-sisalduste tasemed. Pinnaseõhu Rn-sisalduste tasemed on määratud lähtuvalt Eesti standardist EVS 840:2017 „Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja olemasolevates hoonetes“ ning jaotuvad järgmiselt:

- madal (< 10 kBq/m³);
- normaalne (10–50 kBq/m³);
- kõrge (50–250 kBq/m³);
- ülikõrge (> 250 kBq/m³).

⁹ „Kemikaali ohtlikkuse alammäär ja ohtliku kemikaali künniskoguse ning ettevõtte ohtlikkuse kategooria määramise kord“
<https://www.riigiteataja.ee/akt/104062021018>

¹⁰ Eesti pinnase radooniriski ja looduskiirguse atlas. Eesti Geoloogiateenistus, 2017
https://www.envir.ee/sites/default/files/leesti_rn_atlas_2017_kyljendatud.pdf

Planeeringuala jääb täies ulatuses normaalse radooniriskiga alale, kus radoonitase on vahemikus 30-50 kBq/m³. WHO¹¹ poolt tunnustatud elu-, olme- ja tööruumide siseõhu Rn-sisaldus aasta keskmisena on kuni 100 Bq/m³, mille ületamine on tungivalt ebasoovitav, kuna sellest tasemest kõrgemad sisaldused avaldavad märkimisväärset negatiivset mõju tervisele. Rn-sisaldust aasta keskmisena 300 Bq/m³ ei tohi EL liikmesriigid ületada BSS (*Basic Safety Standards*) direktiivi kohaselt.

Eesti pinnase radooniriski ja looduskiirguse atlase kohaselt soovitatakse aladel, kus Rn-sisaldus pinnaseõhus ületab 30 kBq/m³, teha eelnevalt elamute, olme- ja teiste sarnaste hoonete projekteerimisel detailsemad uuringud.

¹¹ WHO Handbook on Indoor Radon. A public health perspective. WHO, 2009
https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44149/9789241547673_eng.pdf;jsessionid=D190671494D193C2FD61C605DD9274B4?sequence=1

5. STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI ELLUVIIMISEGA EELDATAVALT KAASNEV KESKKONNAMÕJU

Detailplaneeringu KSH on algatatud Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 15.06.2022 otsusega nr 22, otsuses on lisatud KSH algatamise põhjused ning nõuded KSH sisule. Algamisotsus on lisatud käesolevale programmile (Lisa 1). Käesolevas programmis vajadusel täpsustatakse algatamise otsuses esitatud tingimusi. **Kui algatamisotsuse ja käesoleva KSH programmi vahel esinevad erinevused, kehtivad käesolevas dokumendis esitatud tingimused ja täpsustused.**

Keskkonnamõju hindamise eesmärk on hinnata ja kirjeldada kavandatava tegevuse elluviimisega kaasnevat eeldatavat olulist mõju keskkonnale, analüüsida selle mõju vältimise või leevendamise võimalusi ning teha ettepanek sobivaima lahendusvariandi valikuks.

Sõõrike farmi laiendamine asustatud piirkonnas toob endaga kaasa nii ehitusaegseid kui ka kasutusaegseid mõjusid, mis võivad olla olulised.

Alljärgnevalt on tabelis 2 esitatud kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivide elluviimisega kaasneva võivad mõjud ning tegevuse poolt mõjutatavad keskkonnanähtused, mille puhul on põhjust eeldada võimalikku olulise ebasoodsa mõju avaldumist ning mida KSH aruande raames hinnatakse vastavalt ptk 6 kirjeldatud hindamismetoodikale.

Tabel 2. KSH käigus hinnatavad mõjuvaldkonnad ja mõjuala suurus

Mõjuvaldkond / mõjutatav keskkonnanähtus	Mõju allikas / olulise keskkonnamõju avaldumine	Mõjuala suurus
Mõju pinnaveele	Peamiseks mõjuallikaks on võimalike saasteainete sattumine pinnavette ehitusprotsessi ajal ja hilisemas kasutusetapis.	Mõjualaks on maaparandussüsteem, Vaki oja ja Vandra jõgi.
Mõju pinnasele ja põhjavee kvaliteedile	Nii ehitus- kui ka kasutusaegselt on võimalikuks oluliseks mõjuks õnnetusohuga seotud reostus ning kasutusaegselt farmi alalt pärinevast sademeveest või leketest (silo-, sõnnikuhoidla jm).	Pinnase puhul on mõjuala piiratud farmikompleksi vahetu naabrusega (ca 50 m), põhjavee puhul on võimalikuks mõjualaks pealised põhjaveekihiid.
Mõju välisõhu seisundile, lõhn	Ehitusaegselt võib oluline mõju avalduda läbi ehitusmasinate heitgaaside emissiooni ja tolmu leviku. Kasutusaegselt võib oluline mõju avalduda biogaasijaamast, laudahoonetest ja sõnnikuhoidlastest ning liiklusest tuleneva saasteainete emissiooniga.	Õhusaaste ehitusaegne (nt tolmu levik) mõjuala on ca 100 m. Kasutusaegne heiteallikate ¹² mõjuala farmikompleksist on ca 550 m. Mõjuala määratakse vastavalt keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 „Keskkonnanähtuste avaldamise esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanähtuste avaldamise andmekoosseis“ paragrahv 22 lõige 2 punkt 3: saasteainete hajumistingimusi mõjutavad olulised geograafilised ja tehnogeensed objektid, mis asuvad

¹² Vastavalt atmosfääriõhu kaitse seadus § 19 lg 1 on heiteallikas saasteaineid, müra, infra- või ultraheli välisõhu väljutav objekt.

		tootmisterritooriumist kuni 500 m raadiuses või alal, mille kaugus tootmisterritooriumist võrdub kõrgeima paikse heiteallika 50kordse kõrgusega maapinnast. Kuna heiteallikate kõrgus (olemasolevatel lüpsilautadel katusehari 11m, rajatavatel eeldatavalt 7m) on max 11 meetrit, siis on mõjuala raadiusega $11m \cdot 50 = 550$ meetrit.
Müra mõju	Ehitusaegselt võib ajutine mõju avalduda ehitustöödest tingitud müra tõttu. Kasutusaegselt võib teatud määral esineda liiklusest ning tehnoseadmetest (ventilatsiooniseadmete) tulenev müra.	Eeldatav oluline mõju jääb planeeringuala piiridesse. Lähimad eluhooned jäävad enam kui 140 m kaugusele rekonstrueeritavatest laudahoonetest, mis on tõenäoliselt piisav puhverala müra normtasemete tagamiseks.
Valguse mõju	Ehitusaegselt võib oluline mõju avalduda läbi ehitusmasinate ja projektiala valgustuse. Kasutusaegselt on olulisim farmikompleksi valgustus.	Valgusreostuse olulise mõjuga ala jääb reeglina valgusallika lähiste, kuid sõltub ka konkreetse valgusallika tugevusest ning ümbritsevast keskkonnast.
Mõju maakasutusele	Oluline mõju võib avalduda hõlmatava maa-ala kasutusviisi muutumises ning ka tuleviku kasutamisevõimaluste piiramises võrreldes olemasoleva olukorraga.	Füüsiline maakasutuse muutumine (maa põllumajanduslikust kasutusest väljaminek) toimub DP alal.
Mõju vaadetele ja maastikuilmele (visuaalne mõju)	Oluline mõju võib avalduda läbi vaadete piiramise.	Muutus maastikuilmes avaldab mõju lähipiirkonna elanikele.
Mõju inimese tervisele, heaolule ja varale	Oluline mõju võib avalduda läbi müra-vibratsiooni või valgushäiringu, visuaalse mõju, õhukvaliteedi, pinna- või põhjavee kvaliteedi halvenemise ja maakasutuse muutumise tõttu.	Biogaasijaama riskidega seotud mõjuala jääb DP ala vahetusse lähedusse. Teiste võimalike mõjude mõjuala ulatus on kirjeldatud eespool.

Kuna kõigi KeHJS § 40 lõige 4 loetletud aspektide käsitlemine ei ole käesoleva KSH puhul asjakohane, on alljärgnevalt esitatud põhjendused, miks võib juba programmi etapis hinnata, et vastavad mõjud pole olulised ning mille põhjalikum käsitlemine pole KSH-s vajalik:

- mõju kliimamuutusele – farmikompleksi tegevust ja mastaapi arvesse võttes ei ole eeldatav oluline mõju kliimamuutusi põhjustatavatele teguritele, mistõttu ei ole otstarbekas detailsemalt analüüsida kavandatava tegevuse mõju kliimamuutusele;
- mõju bioloogilisele mitmekesisusele, kaitstavatele loodusobjektidele ja Natura 2000 aladele – DP ala on intensiivselt haritud põllumaa, seega puudub oluline mõju bioloogilisele mitmekesisusele. Kavandatava tegevuse läheduses kaitsealuseid liike ei elutse ning Natura 2000 alasid ei paikne;
- mõju kultuuripärandile – planeeringualal ega selle läheduses ei asu kaitsealuseid kultuurimälestisi;
- hinnang jäätmetekke võimaluste kohta – kavandatava tegevusega ei kaasne püsivalt olulises mahus jäätmete teket (suuremas mahus jäätmeid tekib vaid ehitusperioodil). Eeldusel, et jäätmed käideldakse vastavalt kehtivatele normidele, ei ole vajalik teemat detailsemalt KSH aruandes käsitleda;

- piiriülene mõju – tegemist on väikesemahulise kavandatava tegevusega, mis ei asu riigipiiri läheduses. Piiriülest mõju pole põhjust eeldada.

6. KSH KÄIGUS KASUTATAV HINDAMISMETOODIKA

Keskkonnamõju hindamisel kasutatakse traditsioonilist KSH protsessi. KSH protsess jaguneb kahte faasi:

- **KSH programmi** koostamine. KSH programm (käesolev dokument) on lähtekava, kuidas planeeritakse keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) läbi viia, sh esitatakse eeldatavad mõjuvaldkonnad, kaardistatakse osapooled ja huvitatud isikud, analüüsitakse seoseid asjakohaste arengu- ja planeeringudokumentidega, määratletakse vajalike uuringute maht, pannakse kokku eeldatav tööühm ning pannakse paika protsessi läbiviimise ajakava;
- keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) läbiviimine ja aruande koostamine. **KSH aruanne** on kogu protsessi kokkuvõttev lõppdokument.

KSH protsess on avalik ning avalikkust kaasav. Protsessist teavitatakse avalikkust ning kõigil huvitatud isikutel on võimalus esitada omapoolseid seisukohti ning küsimusi. KSH programmi eelnõu ja KSH aruande eelnõu osas küsitakse seisukohta asjaomastelt asutustelt. Valminud KSH aruande tutvustamiseks ning seisukohtade saamiseks korraldatakse avalik väljapanek ning avalik arutelu. Avalikustamise käigus kirjalikult esitatud küsimused, ettepanekud ja vastuväited ning vastused neile lisatakse KSH aruande dokumendile.

Üldiselt on KSH-de (strateegilise hindamise) puhul sobivaimaks ja sisuliselt õigeimaks meetodikaks **vastavusanalüüs**. Vastavusanalüüsi käigus hinnatakse strateegilises dokumendis käsitletud alternatiivsete arengustsenaariumite vastavust antud strateegilise dokumendi puhul asjakohastele strateegilistele keskkonnaeesmärkidele. Vastavusanalüüs peab andma vastuse, kas erinevad arengustsenaariumid aitavad liikuda strateegiliste eesmärkide suunas või pigem töötavad eesmärkidele vastu.

Kuna aga antud juhul on strateegilise planeerimisdokumendiga (detailplaneeringuga) kaasnevad mõjud eelkõige lokaalse (mitte strateegilise) iseloomuga, siis täismahus vastavusanalüüsi läbi ei viida, küll aga käsitletakse strateegilise planeerimisdokumendi seost muude asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega (vt ptk 3).

Käesoleva KSH puhul on sobivaimaks meetodiks enam keskkonnamõju hindamisele (KMH-le) iseloomulikud meetodid, eelkõige **välismõjude analüüs**. Käesolevas KSH programmis on läbi viidud sõelumine, kus määratletud eeldatavalt olulised keskkonnamõjud (ja mõjud, mille olulisust ei saa käesolevas etapis välistada), mida välismõjude analüüsis käsitletakse.

Mõjude prognoosimisel, kirjeldamisel ja hindamisel kasutatakse KMH üldlevinud meetodikaid ning konkreetsete keskkonnategurite puhul valitakse sobivad spetsiifilised hindamismeetodid lähtuvalt mõju iseloomust ja ala spetsiifikast. Eeldatavalt kasutatakse primaarandmete vahetut analüüsi, sekundaarandmete analüüsi, kaardikihtide võrdlemise meetodit, eksperthinnangut, eriuuringuid (vt ptk 7) ning mainitud meetodite omavahel kombineerimist.

KSH protsessis avaliku arutelu läbi viimisel kasutatakse modereeritud diskussiooni meetodit.

KSH läbiviimiseks vajaliku informatsiooni kogumiseks peetakse käesoleva KSH programmi etapis vajalikuks järgnevate eksperthinnangute andmist:

- kavandatava tegevusega kaasneva õhusaaste ja lõhna hinnang, modelleerimine;

- puurkaevude põhjaveevarustuse eksperthinnang, mille käigus hinnatakse mõju naaberkinnistutel olevatele joogiveekaevudele;
- kavandatava tegevusega kaasneva võimaliku müra mõju analüüs (eksperthinnang). Liikluskoormuste märkimisväärse suurenemise korral lisatakse mürahinnangule ka liikluse müra kaardid.

Ülal mainimata valdkondlike eriuuringute ning välitööde vajadust KSH programmi etapis ette ei nähta.

7. DP JA KSH PROTSESSI KAASATUD OSAPOOLED

Vastavalt PlanS § 127¹³ koostatakse detailplaneering koostöös valitsusasutusega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi detailplaneering käsitleb ning detailplaneeringu ja KSH koostamisse kaasatakse isikud, kelle õigusi planeering võib puudutada, isikud, kes on avaldanud soovi olla selle koostamisse kaasatud, samuti asutused, keda detailplaneeringu rakendamisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju tõenäoliselt puudutab või kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju vastu, sealhulgas valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid neid ühendava organisatsiooni kaudu ning planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused.

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu on hetkeseisuga (detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise kavatsuse koostamise hetkel) esitatud alljärgnevas tabelis. Detailplaneeringu koostamise korraldaja esitab detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi huvitatud isikute seisukohavõtuks.

Tabel 3. Detailplaneeringu ja KSH koostamise protsessi kaasatavad isikud või asutused

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Ettepanekute küsimine
Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus	DP ala asub Põhja-Pärnumaa valla territooriumil DP koostamise korraldaja	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu	DP ja KSH koostamise algataja ning DP kehtestaja	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Keskkonnaamet	DP elluviimisega võib kaasneda oluline keskkonnamõju. Keskkonnakasutuse ja looduskaitse poliitika elluviimine	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Rahandusministeerium	DP järelevalve. Tasakaalustatud arengu suunaja	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Põllumajandus- ja Toiduamet	DP alal asub maaparandussüsteem	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Maa-amet	Osaleb riigi maapoliitika arendamisel ja elluviimisel.	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Maaeluministeerium	DP alal asub Põhja-Pärnumaa valla kehtiva üldplaneeringu (Vändra valla üldplaneeringu) kohane väärtuslik põllumaa	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Transpordiamet	DP ala külgneb riigiteega nr 19247. Vastutab tee toimivuse ja ohutuse eest	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Päästeamet	DP käsitleb tuleohutusnõudeid. Tuleohutuse tagamine	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.

¹³ Vastavalt planeerimisseaduse § 124 lg 7 lähtutakse detailplaneeringu menetlemisel üldplaneeringu menetlemisele ettenähtud nõuetest kui detailplaneeringu koostamisel on KSH nõutav. Üldplaneeringu koostamisse kaasatavad isikud ja asutused on nimetatud planeerimisseaduse § 76, mis aga sisuliselt ühtivad § 127 nimetatud (ja käesolevas peatükis välja toodud) isikute ja asutustega.

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Ettepanekute küsimine
Terviseamet	DP-ga käsitletakse tervisekaitsemeetmete rakendamist. Terviseameti huvi on kaitsta ja hoida Eesti elanike tervist ja toetada tervisliku elukeskkonna kujundamist	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Eesti Keskkonnaühenduste Koda	Keskkonnakaitse edendamine	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Olemasolevate või kavandatavate tehnovõrkude omanikud või valdajad (Elektrilevi OÜ, Elering AS)	On vastutavad alal paiknevate tehnovõrkude eest	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Naaberkinnisasjade omanikud ehk piirinaabrid	Isikute õigusi võib planeering puudutada. On huvitatud maa võimalikult kasulikust kasutamisest ja oma tervisest.	Ettepanekuid küsitakse e-kirja ja tavaposti teel.
Planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused	Isikud ja asutused, keda eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju tõenäoliselt puudutab või kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju vastu.	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Laiem avalikkus	Võimalikud asjast huvitatud või mõjutatud isikud.	Teavitatakse üldiste infokanalite kaudu (ajaleht, veebileht jm)

KSH protsessi etappidest teavitatakse erinevaid osapooli valdavalt e-kirja teel ning esitatud ettepanekutele antakse kokkuvõtlik tagasiside arvestamise/mittearvestamise osas.

Kaasamise viisidena kasutatakse:

- informeerimist – teavitus lehes, info kodulehekülgedel internetis, teavitus e-kirjaga, teated, avalikel infostendidel, mille asukohad on eelnevalt kokku lepitud;
- konsulteerimine, seisukoha küsimine – konkreetsed küsimused või töödokumentidega tutvumine, mille osas oodatakse tagasisidet võimalike täienduste osas;
- osalus – avalik arutelu, koosolekud, töögrupid.

Kokkuvõtte kaasamise etappidest lisatakse hilisemalt käesolevasse dokumenti.

8. KSH EELDATAV AJAKAVA

Detailplaneeringu ja KSH menetlemine toimub üheaegselt, mis võimaldab arvestada võimalikult suures ulatuses detailplaneeringu ellu viimisega kaasnevaid keskkonnamõjusid ja tagada seeläbi säästev ja tasakaalustatud ruumiline areng. Planeeringulahenduse kujundamine, lahenduse koostamine ja avalikustamine toimuvad paralleelselt ja integreeritult KSH protsessiga, mistõttu on kaasatud kogu menetlusse üheaegselt nii planeeringu koostaja kui KSH ekspert.

KSH programmi etapis prognoositud detailplaneeringu ja KSH protsessi orienteeruv ajagraafik on esitatud tabelis 4.

Tabel 4. KSH orienteeruv ajagraafik (võib muutuda protsessi käigus)

Detailplaneeringu ja KSH etapp	Toimumise aeg/täitmine
Detailplaneeringu ja KSH algatamine	Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 15.06.2022 otsus nr 22
KSH programmi koostamine	Oktoober-november 2022
DP lähteseisukohtade koostamine	Jaanuar-veebruar 2023
Vastavalt PlanS § 81 lg 1 DP lähteseisukohtade ja KSH programmi kohta ettepanekute küsimine PlanS § 127 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutelt ja asutustelt (tähtaeg seisukoha esitamiseks antakse mitte vähem kui 30 päeva)	Veebruar – aprill 2023
KSH programmi ja lähteseisukohtade (koos esitatud ettepanekutega) avalikustamine KOV-i veebilehel vastavalt PlanS § 81 lg 6	Mai 2023
KSH aruande eelnõu koostamine	Mai 2023 – august 2023
Detailplaneeringu eelnõu koostamine	Mai 2023 – august 2023
DP ja KSH aruande eelnõu avalikustamine (kestab vähemalt 30 päeva vastavalt PlanS § 82 lg 1 ja 3 nõuetele); sellele eelneb avalikust väljapanekust teatamine vastavalt PlanS § 82 lg 4 ja 5 nõuetele 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust	September 2023
Laekunud kirjalikele arvamustele vastamine esitades KOV-i põhjendatud seisukoha arvamuse osas ning teavitades avaliku arutelu toimumise aja ja koha (30 päeva jooksul peale avaliku väljapaneku lõppu vastavalt PlanS § 82 lg 8 nõuetele)	Oktoober 2023
DP ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu vastavalt PlanS § 83 nõuetele 45 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppu. Avalikust arutelust teavitatakse hiljemalt 14 päeva enne avalikku arutelu vastavalt PlanS § 83 lg 2	November 2023
30 päeva jooksul peale avaliku arutelu lõppu esitatakse avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste kohta info ajalehtedes vastavalt PlanS § 84 lg 1, kui avaliku väljapaneku ajal esitati kirjalikke arvamusi.	Detsember 2023
Avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel tehakse DP-s ja KSH aruande eelnõus vajalikud muudatused vastavalt PlanS § 84 lg 2	Jaanuar 2024
Vastavalt PlanS § 85 DP ja KSH aruande eelnõu kooskõlastamine ja arvamuse andmine 30 päeva jooksul (esitatakse kooskõlastamiseks PlanS § 127 lõikes 1 nimetatud asutustele ning teavitatakse § 127 lõikes 2 nimetatud isikuid ja asutusi võimalusest esitada detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta arvamust)	Veebruar 2024

Detailplaneeringu ja KSH etapp	Toimumise aeg/täitmine
Detailplaneeringu vastuvõtmine ja KSH aruande nõuetele vastavaks tunnistamine (KSH tulemused on lisatud DP-sse)	Märts 2024
Detailplaneeringu avalik väljapanek (kestab vähemalt 30 päeva; avalikust väljapanekust teavitatakse vastavalt PlanS § 87 lõigete 5 ja 6 nõuetele hiljemalt 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust)	Aprill-mai 2024
Laekunud kirjalikele arvamustele vastamine esitades KOV-i põhjendatud seisukoha arvamuse osas ning teavitades avaliku arutelu toimumise aja ja koha (30 päeva jooksul peale avaliku väljapaneku lõppu vastavalt PlanS § 87 lg 9 nõuetele)	Juuni 2024
Detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu (avalikust arutelust teavitatakse vastavalt PlanS § 87 lõige 6 ja § 88 lõige 3 nõuetele hiljemalt 14 päeva enne avaliku arutelu algust) 45 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppu	Juuni 2024
30 päeva jooksul peale avaliku arutelu lõppu esitatakse avaliku väljapaneku tulemuste kohta info ajalehtedes vastavalt PlanS § 89 lg 1, kui avaliku väljapaneku ajal esitati kirjalikke arvamusi.	Juuli 2024
Avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel tehakse DP-s vajalikud muudatused vastavalt PlanS § 89 lg 2	August 2024
Detailplaneeringu esitamine heakskiitmiseks.	September 2024
Detailplaneeringu heakskiitmine. Minister kiidab DP heaks või jätab selle heaks kiitmata 60 päeva jooksul vastavalt PlanS § 90 lg 2	Oktoober-november 2024
Detailplaneeringu kehtestamine Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu poolt	Detsember 2024

9. KSH PROGRAMMI JA STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI KOOSTAJATE ANDMED

Detailplaneeringu koostamise ja KSH korraldaja:

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus

Pärnu-Paide mnt 2

87701 Vändra alev

Tel: 443 0330

E-post: vald@pparnumaa.ee

Kontaktisik: Reet Olev, tel: +372 5622 4688, e-post: reet.olev@pparnumaa.ee

Detailplaneeringu ja KSH koostaja:

Hendrikson & Ko OÜ

Raekoja plats 8

51004 Tartu

Maakri 29

10145 Tallinn

Tel: 617 7690; 740 9800

E-post: hendrikson@hendrikson.ee

DP kontaktisik: Merlin Kalle, tel: +372 502 5549, e-post: merlin@hendrikson.ee

KSH kontaktisik: Krista Lahtvee, tel: +372 5662 7084, e-post: krista@hendrikson.ee

Töörühm

KSH juhtekspert (projektijuht, programmi ja aruande kvaliteedikontroll, PVT, mõju maakasutusele, õhusaastele, valguse mõju) Krista Lahtvee
Vastavalt KeHJS § 34 (5) võib detailplaneeringu elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju hinnata või hindamist juhtida KeHJS § 14 lõike 1 kohane juhtekspert – st keskkonnamõju hindamise litsentsi omav ekspert. Krista Lahtvee KMH litsents on esitatud programmi Lisas 4.

Looduskeskkonna spetsialist (vesi, pinnas)
Looduskeskkonna spetsialist (müra ja õhusaaste)
Kartograaf

Ingrid Vinn
Veiko Kärbla
Jaanus Padrik

Töörühma koosseisu võidakse töö käigus vajadusel täiendada.

10. PLANEERINGU JA KSH-GA SEOTUD ISIKUTE JA ASUTUSTE ETTEPANEKUD

Vastavalt planeerimisseaduse § 124 lg 7 ja 9 küsitakse DP lähteseisukohtade ja KSH programmi kohta ettepanekuid planeerimisseaduse § 127 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutelt ja asutustelt.

Kirjalikult vastasid Keskkonnaamet, Päästeamet, Maa-amet, Rahandusministeerium, Maaeluministeerium, Põllumajandus- ja Toiduamet, Terviseamet, Transpordiamet ja Nurmenuku kinnistu omanikud

Ettepanekud DP lähteseisukohtadele ja programmile puudusid Maaeluministeeriumil, Põllumajandus- ja Toiduametil, Terviseametil.

Tabel 5. Ametitelt, asutustelt ja huvitatud isikutelt saadud ettepanekutega arvestamine ning küsimustele vastamine

Esitatud ettepanek/küsimus	Ettepanekuga arvestamine/ vastus küsimusele
Keskkonnaamet	
Märgime, et Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu otsuses on kirjas: „ Agrone OÜ kavandab olemasoleva Sõõrikese farmi laudakompleksi kõrvale laiendust ca 3000-le piimalehmale, ca 1000 kinnislehmale ja ca 1600-le alla 6 kuu vanusele loomale “, KSH programmi sissejuhatuses on kirjas: „ AS Väandra kavandab vastavalt algatamisotsusele olemasoleva Sõõrikese farmi laudakompleksi kõrvale laiendust ca 3000-le piimalehmale, ca 1000 kinnislehmale ja ca 1600-le alla 6 kuu vanusele loomale “. Otsuses ja programmis on ettevõtete nimed erinevad.	Planeeringuga tegeleb edasi AS Väandra. Programmi lk 18 oli öeldud järgmist: <i>Käesolevas programmis vajadusel täpsustatakse algatamise otsuses esitatud tingimusi. Kui algatamisotsuse ja käesoleva KSH programmi vahel esinevad erinevused, kehtivad käesolevas dokumendis esitatud tingimused ja täpsustused.</i> DP algatamisotsust ei muudeta.
Samuti on programmi punktis 2 kirjas: „ Eskiislahendusega on planeeritud laiendatavasse kompleksi 3000 piimalehma kohta, 1542 erivajadusega lehma kohta ja 550 vasikakohta. Olemasolev laudakompleks renoveeritakse ning rajatakse ca 1700 noorlooma kohta “. Võrreldes punktis 1 välja tooduga on loomakohtade arvud erinevad. Palume andmeid dokumentides ühtlustada.	Programmi lk 18 oli öeldud järgmist: <i>Käesolevas programmis vajadusel täpsustatakse algatamise otsuses esitatud tingimusi. Kui algatamisotsuse ja käesoleva KSH programmi vahel esinevad erinevused, kehtivad käesolevas dokumendis esitatud tingimused ja täpsustused.</i> DP algatamisotsust ei muudeta.
Programmi sissejuhatavas osas (lk 5) on kirjeldatud KSH algatamise õiguslikke aluseid. Välja on toodud, et KSH tuleb algatada, kui on tegemist KeHJS § 6 lg 1 p-ga 27, mis käsitleb veisefarmi rajamist. Juhime tähelepanu, et antud juhul ei rajata DP-ga uut farmikompleksi, vaid soovitakse olemasoleva Sõõrike farmi tegevust laiendada. Lähtuvalt	Arvestatud

Esitatud ettepanek/küsimus	Ettepanekuga arvestamine/ vastus küsimusele
eelnevast tuleb viidata KeHJS § 6 lg 1 p-le 35, mis käsitleb § 6 lg 1 p-des 1–341 nimetatud tegevuse või käitise muutmist või ehitise laiendamist, kui tegevuse või käitise muutmine või ehitise laiendamine vastab § 6 lg-s 1 sätestatud võimalikele künnistele.	
Programmi punktis 3.1 (lk 10) on käsitletud DP vastavust kehtiva Pärnu maakonnaplaneeringuga. Eraldi on väärtuslike põllumaade puhul programmis välja toodud, et maakonnaplaneeringu kohaselt võib väärtuslikku põllumajandusmaad ettevõtluse arenduseks kasutada vaid mõjuvatel põhjustel ja täiendava kaalutlemise tulemusena ning on jõutud järeldusele, et vastuolu puudub. Vaatamata sellele, et tegemist on juba olemasoleva farmikompleksi laiendamisega ümbritsevatele aladele ning üldplaneeringutega (kehtiva ja koostatavaga) otseselt vastuolu ei ole, siis on Keskkonnaameti hinnangul mõistlik KSH-s ka mainitud mõjuvad põhjused ja kaalutlused välja tuua.	Ettepanekuga on arvestatud.
Aruande koostamisel palume punktis 5 (lk 19, tabel 5) „ Mõju inimese tervisele, heaolule ja varale “ võtta arvesse ka vibratsiooni, mis farmi tegevuse laienemisel võib intensiivistuda ning avaldada mõju ümberkaudsetele elanikele.	Ettepanekuga arvestatud. KSH aruandes tuuakse välja vibratsiooni käsitus ja vastavad nõuded.
KSH programmi punktis 6 (lk 20-21) on välja toodud konkreetsete eksperthinnangute andmise vajadus. Keskkonnaamet teeb ettepaneku teostada müra hinnang koos modelleerimisega.	Programmi täiendatakse vastavalt: „Kavandatava tegevusega kaasneva võimaliku müra mõju analüüs (eksperthinnang). Liikluskoormuste märkimisväärse suurenemise korral lisatakse mürahinnangule ka liiklusmüra kaardid.“
Päästeamet	
Planeeritavas biogaasi tootmiskompleksis ei kavandata tootmist ega toodangu ladustamist sellises mahus, et kinnistul hoitava biogaasi kogus saavutaks ohtliku ettevõtte künniskoguse (5 t). Kuna kavandatavates seadmetes jääb biogaasi kogus alla 5 t, siis ei ole rajatava tootmiskompleksi puhul tegemist ohtliku ettevõttega. Tuleohutuse osa planeerida vastavuses kehtivatele õigusaktidele ja normidele.	Arvestatakse

Esitatud ettepanek/küsimus	Ettepanekuga arvestamine/ vastus küsimusele
Rahandusministeerium	
Lähteseisukohtades on kasutatud mõisteid krunt, kinnistu, katastriüksus ühes tähenduses. Nt määrata kruntidelt avalikult kasutatavale teele juurdepääsu asukohad ja liikluskorralduse põhimõtted /.../ Planeeringuga lahendada kinnistutele juurdepääsu tingimused /.../ järgida tuleohutuse tagamiseks ehitiste vahelisi kujudid ning vajalikku kaugust katastriüksuse piiridest (vähemalt 5 m krundi piiridest). Juhime tähelepanu, et detailplaneeringu üheks ülesandeks tulenevalt PlanS § 126 lõikest 1 on planeeringuala kruntideks jaotamine ja krundi ehitusõiguse määramine. Krunt on detailplaneeringuga määratud maa-ala, millele on antud ehitusõigus. Krunt on ka detailplaneeringus määratud maa-ala, millele ehitusõigus on null ehk ehitusõigust määratud ei ole. Detailplaneeringus määratud krunt on PlanS § 126 lõike 6 kohaselt katastriüksuse moodustamise alus. Katastriüksus on maaüksus (maatükk), mis on maakatastrisse kantud ja seal registreeritud (maakatastriseadus § 2 p 7). Kinnistu on kinnistusraamatusse iseseisva üksusena kantud kinnisasi, (maatükk), hoonestusõigus, korteriomand, korterihoonestusõigus (kinnistusraamatuseadus § 51). Palume lähteseisukohtades ja edaspidi ka planeeringu koostamisel mõisteid kasutada nende seaduste kohases tähenduses.	Arvestatakse
Lähteseisukohtade punktid 6.19 on toodud, et säilitada võimalikult suures ulatuses kõrghaljastus ja rajada seda lisaks elamute poolsetesse külgedesse. Haljastuse osakaal krundist vähemalt 1/3. Planeeringuala hõlmab erinevaid katastriüksuseid, sh põllumaa katastriüksuseid. Detailplaneeringu eesmärk on planeeringuala kruntideks jagamine. Seepärast ei ole võimalik lähteseisukohtades toodud tingimusest üheselt aru saada, missuguseid krunte on vajalik haljastada ning mida loetakse haljastuse osakaalu hulka. Palume nimetatud punkt üle vaadata ja haljastustingimusi täpsustada.	Me eeldame, et kruntide need osad, mis ei lähe DP alla, jäävad põllumaaks. Kui planeeringuga krunditakse DP ala ümber, siis tootmismaa krundil peab haljastuse osakaal jääma 15%, sh kõrghaljastuse % on 10. Täiendav kõrghaljastus palun kindlasti määrata Tilga ja Nurmenuku kinnistute äärde ning säilitada Kaldu kinnistu poolsetes küljes olev kõrghaljastus maksimaalselt. Haljastuse hulka kuulub kõrghaljastus ja rohumaa (sh muru). LS muuta osakaalud vastavaks koostatava üldplaneeringuga.
Lähteseisukohtades on nimetatud Põllumajandusametit. Alates 2021. aastast algusest kannab asutus nime Põllumajandus- ja Toiduamet. Palume asutuse nimi parandada.	Arvestatakse

Esitatud ettepanek/küsimus	Ettepanekuga arvestamine/ vastus küsimusele
Lähteseisukohtade punktis 1 on fikseeritud, et Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus algatas 03.02.2022 laekunud avalduse alusel detailplaneeringu. Punktis 8.2. on märgitud, et detailplaneeringu kehtestab Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus. 28.06.2022 on Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus teavitanud Rahandusministeeriumi, et Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu on algatanud 15.06.2022 otsusega nr 22 Vaki külas Sõõrike farmi detailplaneeringu ja KSH koostamise. Samuti on teatatud, et detailplaneeringu kehtestaja on Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu. Arvamuse avaldamiseks esitatud detailplaneeringu KSH programmis on algatajaks märgitud Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu. Rõhutame, et PlanS § 124 lõike 7 kohaselt kui detailplaneeringu koostamisel on nõutav KSH, lähtutakse detailplaneeringu menetlemisel üldplaneeringu menetlemisele ettenähtud nõuetest. Üldplaneeringut muutva detailplaneeringu kehtestamine on PlanS kohaselt volikogu pädevuses. Palume lähteseisukohtades kõrvaldada vastuolu PlanS-ga ning parandada detailplaneeringu algataja ja kehtestaja.	Arvestatakse
Lähteseisukohtade punktid 9.1 on nimetatud valitsusasutused, kellega koostöös tuleb detailplaneering koostada. Selgituseks, et koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused on kinnitatud Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrusega nr 133. Planeerimisseaduses sätestatud põhimõtte kohaselt annavad koostöötegiad üldplaneeringule kooskõlastuse, mis kohalikule omavalitsusele on planeeringu koostamisel siduv. Kaasatavad isikud avaldavad planeeringulahenduse kohta arvamust. Arvestades eeltoodut ja asjaolu, et Rahandusministeerium on detailplaneeringu koostamisel heakskiidu andjaks, palume Rahandusministeerium märkida kaasatavaks.	Arvestatakse
Maa-amet	
Detailplaneeringu alasse jääb 3 kohaliku geodeetilise võrgu märki: nr 8 (GPA ID 36715) kohalik võrk 1.järk, nr 4134 (GPA ID 36707) kohalik võrk, 3. järk, nr 9342 (GPA ID 36741) kohalik võrk, 3. järk. Nimetatud geodeetiliste märkide kaitsevöönd on 3 meetrit märgi keskmest. Vastavalt keskkonnaministri 28.06.2013 määruse nr 50 „Geodeetiliste tööde tegemise ja geodeetilise märgi tähistamise kord, geodeetilise märgi kaitsevööndi ulatus ning kaitsevööndis tegutsemiseks loa taotlemise kord“ (edaspidi „geodeetiliste tööde kord“) § 2 lõikele 1 on kohaliku geodeetilise töö korraldajaks kohalik omavalitsusüksus.	Detailplaneeringuga määratakse kavandatava tegevuse ulatus ja geodeetiliste märkide teisaldamise või kõrvaldamise vajadus.

Esitatud ettepanek/küsimus	Ettepanekuga arvestamine/ vastus küsimusele
Transpordiamet	
Transpordiamet on andnud seisukohad planeeringu koostamiseks 25.07.2022 kirjaga nr 7.2- 2/22/14458-2. Palume nimetatud kirjale viidata lähteseisukohtade punktis 9.1. või mõnes teises sobivas punktis. Järgnevalt on esitatud seisukohad 25.07.2022 kirjast: 1. Planeeringualale on juurdepääs riigitee km 3,689 asuva ristumiskoha ning kohaliku tee nr 9300114 Raudteetammi tee (ristumine riigiteega km 4,309) kaudu. Uusi ristumiskohti riigiteega mitte kavandada. 2. Joonistele kanda ja seletuskirjas tuua välja EhS § 71 kohane tee kaitsevöönd. 3. Teekaitsevööndis on keelatud tegevused vastavalt EhS § 70 lg 2 ja § 72 lg 1, sh on keelatud ehitada ehitusloakohustuslikku teist ehitist. Riigitee kaitsevööndis kehtivatest piirangutest võib kõrvale kalduda Transpordiameti nõusolekul vastavalt EhS § 70 lg 3. Hoonestus kavandada tee kaitsevööndist väljapoole, kuna kaitsevööndis puudub väljakujunenud hoonestusjoon. 4. Kanda joonistele riigitee kaitsevööndisse planeeritud objektide (hoonestusala, parkla, tehnoajatis jms) kaugused riigitee kätte servast. 5. Käsitleda vastavust kõrgematele planeeringutele ning ruumiline lahendus siduda kontaktalas paiknevate teiste planeeringute (nende olemasolul) lahendustega. 6. Parkimine lahendada oma kinnistul ning riigiteel parkimist ja tagurdamist mitte ette näha. Parkimiskohtade vajadus arvutada vastavalt EVS 843 Linnatänavad. 7. Joonistele kanda ja seletuskirjas kirjeldada nähtavuskolmnurki vastavalt juhisele „Ristmike vahekauguse ja nähtavusala määramine“ ja külgnähtavust vastavalt normide tabelile 2.14. Nähtavusallas ei tohi paikneda nähtavust piiravaid takistusi. Vajadusel näha ette metsa, võsa, heki, aia vm rajatise likvideerimine (EhS § 72 lg 2). 8. Joonistel näidata planeeringualal paiknevad olemasolevad ja kavandatavad tehnovõrgud ning muu taristu. Riigitee alune maa on riigitee rajatise teenindamiseks. Vaba ruumi olemasolul võime asukohapõhiselt anda nõusoleku kasutada seda maad tehnovõrkude paigutamiseks. Planeeringu koosseisus kavandatavad riigiteega ristuvad tehnovõrgud tuleb rajada kinnisel meetodil. 9. Tehnovõrkude kavandamisel tuleb arvestada, et veeseadusest tulenevalt ei tohi kanalisatsiooniehitistest lähtuv keskkonnamõju ulatuda kujast kaugemale (VeeS § 136).	Arvestatakse

Esitatud ettepanek/küsimus	Ettepanekuga arvestamine/ vastus küsimusele
Välistada tuleb reovee võimalik sattumine riigitee kraavidesse, sh kraavidesse, millele on riigitee kraav eelvooluks. 10. Seletuskirjas käsitleda ning joonistel näidata planeeringuala sademevee ärajuhtimise lahendus. Lähtudes EhS-i § 70 lg 2 punktist 1 ja § 72 lg 1 punktist 5 on riigitee kaitsevööndis keelatud ohustada ehitist ja selle korrakohast kasutamist ning teha veerežiimi muutust põhjustavat maaparandustööd. Vältimaks tee muldkeha uhtumist ja üleniiskumist ei tohi sademevett üldjuhul juhtida riigitee alusele maaüksusele, sh riigitee koosseisu kuuluvatesse teekraavidesse. Põhjendatud juhul, kui teekraavidesse sademevete juhtimine on vältimatu, tuleb tagada truupide, kraavide läbilaskevõime ja muldkeha niiskusrežiim. Selleks tuleb hinnata arendustegevusest lisanduvaid vooluhulki, riigitee kraavide ja truupide seisukorda ja läbilaskevõimet ning teostada läbilaskearvutused 11. Planeeringu elluviimise kavas määrata ehitusjärjekorrad. Arendusega seotud teed tuleb rajada ning nähtavust piiravad takistused (istandik, puu, põõsas või liiklusele ohtlik rajatis) kõrvaldada (alus EhS § 72 lg 2) enne planeeringualale mistahes ehitise kasutusloa väljastamist. 12. Transpordiamet ei võta PlanS § 131 lg 1 kohaselt endale kohustusi planeeringuga seotud rajatiste väljaehitamiseks. 13. Detailplaneeringu aluseks olev geodeetiline alusplaan peab olema mõõdistatud piisavas ulatuses, mis võimaldab hinnata planeeringulahenduse sobivust, sh kavandatud sademevete ärajuhtimise süsteemi jms. 14. Kasutada riikliku teeregistri (https://teeregister.mnt.ee) põhiseid teede numbreid ja nimetusi. 15. Lähtuvalt asjaolust, et planeeringuala piirneb riigiteega, tuleb planeeringu koostamisel arvestada olemasolevast ja perspektiivsest liiklusest põhjustatud häiringutega (müra, vibratsioon, õhusaaste). Vajadusel (kui riigitee lähedale kavandatakse müratundlikke ehitisi) tuleb riigitee liiklusest põhjustatud häiringute ulatust hinnata vastavalt keskkonnaministri 03.10.2016 määrusele nr 32 ning planeeringu kehtestaja kaalutusotsusel kavandada meetmed häiringute leevendamiseks, sh keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 lisas 1 toodud müra normtasemete tagamiseks. Seletuskirjas kirjeldada ning vajadusel näidata joonistel kavandatud leevendusmeetmed. Seletuskirja lisada	

Esitatud ettepanek/küsimus	Ettepanekuga arvestamine/ vastus küsimusele
selgitus, et tee omanik ei võta endale kohustusi planeeringuga kavandatud leevendusmeetmete rakendamiseks. 16. Planeeringu seletavas osas märkida, et kõik arendusalaga seotud ehitusprojektid, mille koosseisus kavandatakse tegevusi riigitee kaitsevööndis, tuleb esitada Transpordiametile nõusoleku saamiseks.	
Palume KSH programmi tabelis 3 sõnastada Transpordiameti mõju ja/või huvi järgnevalt: „DP ala külgneb riigiteega nr 19247. Vastutab tee toimivuse ja ohutuse eest“.	Ettepanekuga on arvestatud.
Viljar Kitsing; Irina Kitsing	
Täname põhjaliku ülevaate eest Sõõrike farmi detailplaneeringu kohta. Sellele vaatamata oleme jätkuvalt arvamusel, et Sõõrike laudakompleksi ei peaks laiendama. (vt kirja 26.07.22). Farmi laiendusega muutub loomade arv liiga suureks, mis avaldab keskkonnakahjulikku mõju tervele Vändra piirkonnale. Loomapidamist peaks hajutama, mitte koondama seda ühte kohta. Nii ei tule loodus reostusega toime. Planeeringus põhjendatud seisukohad on teoreetilised. Tegelik olukord on midagi muud: 1. Farmi hais ei tunne hajumiseks arvestatud meetreid ja levib tugevamate tuulte mõjul või ka täiesti tuulevaiksel ajal üsna kaugele, ulatudes ka Vändra alevi keskuses asuvate kortermajadeni, rääkimata läheduses asuvatest eramutest. 2. Maaparandussüsteemi eesvoolu kraav on mõeldud sadevete ärajuhtimiseks, aga sinna satub väga tihti farmi territooriumilt reovett. Enne Vaki oja on väike tiik, mis levitab sellisel juhul solgihaisu. See vesi voolab Vaki oja ja edasi Vändra jõkke. 3. Massu kõvakattega tee (19247), mis talvisel ajal on üsna vaikne ja kuhu isegi pärast tuisku sahk jõuab mitu päeva hiljem, muutub alates põllutööde algusest intensiivse liiklusega teeks. Põllumajandusmasinad sõidavad vahetpidamata edasi-tagasi. Üksteisest möödumisel ei mahu nad teele ära ja selle tulemusena on teeservad lõhutud, kuival ajal on lisaks kõrged tolmusambad. Rääkimata pidevast mürast. Suvisel söödavarumise ajal lõpevad	Arvamus on teadmiseks võetud ja DP-s vajavad küsimused läbi analüüsimist. Mässi tee on riigi omandis ja sellega tegeleb Transpordiamet. Planeeringu alal olev eratee kuulub DP koosseisus lahenduse otsimise alla.

Esitatud ettepanek/küsimus	Ettepanekuga arvestamine/ vastus küsimusele
<i>tööpäevad alles hilisõhtul. Rahu, vaikust, linnulaulu ei kuskil. Põllult tulles jäetakse rattad puhastamata, kuigi seda nõuab liiklusseadus. Tulemuseks vihmaga ohtlikud libedad kohad.</i> 4. <i>Eriti hull olukord on tolmuaga, mis tuleb meie sissesõidutee vastas asuvalt põldudevaheliselt teelt. Oleme murega pöördunud ka vallavalitsuse poole, aga lahendust pole endiselt. Nüüd on järjekordne kevad käes ja tolmu jälle õuel. Tolmutõket ei kuskil.</i> 5. <i>Teisel pool krunti on ainult kruusatee. Ka selle tolmu tuleb tihti õue.</i>	

LISAD

Aprill 2023 seisuga on kõik lisad digitaalselt alla laetavad järgmiselt lingilt:

<http://gofile.me/6tNNn/go2m6ESc0>

LISA 1. DP JA KSH ALGATAMISOTSUS

LISA 2. DP JA KSH ALGATAMISEST TEAVITAMINE

LISA 3. DP ESKIISLAHENDUS SEISUGA 29.11.2022

LISA 4. KSH JUHTEKSPERDI VASTAVUS SEADUSES TOODUD SÄTETELE

Vastavalt KeHJS § 34 (5) võib detailplaneeringu elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju hinnata või hindamist juhtida KeHJS § 14 lõike 1 kohane juhtekspert – st keskkonnamõju hindamise litsentsi omav ekspert.

Lisas 4 on esitatud Krista Lahtvee KMH litsents.

LISA 5. AMETITE ESITATUD SEISUKOHAD DP JA KSH ALGATAMISELE

LISA 6. KSH PROGRAMMILE ESITATUD ETTEPANEKUD